

Enheten för försörjningsanalys
Omar Harrami
010-2405359
omar.harrami@msb.se

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om vilka samhällsviktiga verksamheter som omfattas av lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar

Allmänt

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/452 av den 19 mars 2019 om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i unionen (EU-förordningen) trädde i kraft den 11 april 2019 och tillämpas sedan den 11 oktober 2020. Riksdagen antog den 21 september 2023 lag (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar. Regeringen beslutade den 2 november 2023 om förordning (2023:624) om granskning av utländska direktinvesteringar. Lagen och förordningen trädde ikraft den 1 december 2023.

Det aktuella problemet och vilken förändring som eftersträvas

I förarbetena till lagen framhålls det att det måste vara tydligt i vilka fall ett ingripande från granskningsmyndigheten kan bli aktuellt för att granskningssystemet ska uppfylla grundläggande krav på rättssäkerhet. Det måste vara förutsebart vilka investeringar och vilka verksamheter som omfattas av granskningssystemets tillämpningsområde. Samtidigt är det av stor vikt att granskningssystemet är utformat på ett flexibelt sätt. Lagdefinitionen av begreppet samhällsviktig verksamhet ger viss ledning kring vilka verksamheter som omfattas av granskningssystemets tillämpningsområde.

Av förarbetena framgår vidare att endast investeringar i sådan samhällsviktig verksamhet som kan utgöra en risk för Sveriges säkerhet eller för allmän ordning eller allmän säkerhet i Sverige bör omfattas av granskningssystemets tillämpningsområde. Enligt 5 § förordning (2023:624) om granskning av utländska direktinvesteringar får Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) meddela föreskrifter om vilka samhällsviktiga verksamheter som ska omfattas av lagen. MSB beslutade den 29 november 2023 om Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2023:4) om vilka samhällsviktiga verksamheter som omfattas av lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar. Föreskrifterna trädde ikraft den 1 december 2023.

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:	Besöksadress:	Telefon: 0771-240 240	Org nr.
651 81 Karlstad	Stockholm: Terminalvägen 14	Fax: 010-240 56 00	202100-5984
	Karlstad: Packhusallén 2		
	Sandö: Sandövägen 7	registrator@msb.se	
	Revinge: Räddningsvägen 14	www.msb.se	

Föreskrifterna har reviderats vid ett tillfälle sedan dess och de nu gällande föreskrifterna, MSBFS 2024:9, trädde ikraft 1 oktober 2024.

De reviderade föreskrifterna utgår från målsättningen att förtydliga och förbättra nuvarande föreskrifter. MSB har i viss mån även hanterat remissvar som ej kunde omhändertas i samband med granskningssystemets ikraftträdande. Det har införts ändringar avseende tillämpningsområdet i kap.1, vilka förtydligar vilka verksamheter som omfattas av lagen. Ändringarna bedöms även kunna påverka omfattningen av anmälningsskyldiga investeringar. Det gäller särskilt den nya 1 kap. 5 §, som syftar till att hindra kringgående av lagstiftningen.

Alla föreslagna justeringar har skett efter förslag från, och i dialog med, berörda myndigheter och branschorganisationer. Under revideringsarbetet har MSB tagit bort överlappande ordalydelser i de fall där andra närliggande regleringar har identifierats, samt infört några ytterligare avgränsningar av verksamheter. Därtill har vissa nya verksamheter, som inte omfattas tidigare införts. Där det bedömts som skäligt har omsättningskriteriet för företag som undantas höjts, från de generella gränsvärdena som införts av MSB, till företag som uppfyller kriterierna som motsvarar mikroföretag såsom definieras i Kommissionens rekommendation om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (2003/361/EG). I andra fall omfattas endast verksamheter där andra relevanta gränsvärden har kunnat identifieras utifrån dialog med berörda myndigheter och relevanta branschorganisationer.

Eftersom de tillkommande förslagen till bestämmelser i föreskrifterna inte finns med i nuvarande föreskrifter, och då de tillkommer i flera olika befintliga delar, bedömer MSB att det behöver beslutas om nya föreskrifter och att nuvarande föreskrifter upphävs.

Vilka konsekvenser bedöms uppstå om ingen åtgärd vidtas

Om regleringen inte kommer till stånd fortsätter MSBFS 2024:9 att gälla, vilket skulle innebära att de tillkommande verksamheterna, som identifierats som samhällsviktiga i lagens bemärkelse, ej kommer att anmälas och därmed inte heller kunna granskas. Därmed kommer sådana verksamheter inte åtnjuta skydd mot utländska direktinvesteringar som kan inverka skadligt på Sveriges säkerhet eller på allmän ordning eller allmän säkerhet i Sverige. Dessutom riskerar vissa av dessa verksamheter att bli föremål för granskning ex officio i de fall granskningsmyndigheter bedömer att granskning skulle skett i enlighet med lagen. Det är ett förfarande som enbart är tänkt att användas tillfälligt/i särskilda fall och ska inte ersätta uppdateringar av regleringar som föreskriver vilka verksamheter som är anmälningsskyldiga.

Dessutom kommer anmälningsskyldighet fortsatt föreligga för de verksamheter som MSB och andra berörda bedömt bör falla bort. Detta trots att analyser under revideringsarbetet visat på att det inte finns tillräckliga skäl för att dessa verksamheter fortsatt ska omfattas av föreskrifterna.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Alternativ för att uppnå förändringen och dess fördelar respektive nackdelar

Det finns inga rimliga alternativa lösningar än att avgränsningen av vilka samhällsviktiga verksamheter som omfattas av lagstiftningen regleras genom myndighetsföreskrifter.

Utan en preciserad reglering kommer det finnas en stor osäkerhet bland berörda aktörer kring vilka investeringar i samhällsviktig verksamhet som omfattas av lagstiftningen. Detta skulle kunna leda både till att det görs anmälningar som inte är relevanta och att anmälningar för investeringar som är relevanta uteblir. Att minska riskerna för samhällsviktig verksamhet genom att förbjuda alla utländska investeringar i dessa verksamheter skulle medföra oacceptabla konsekvenser för svenskt näringsliv och Sveriges ekonomi. För att de nu föreslagna myndighetsföreskrifterna ska uppfylla lagstiftarens krav behöver de avgränsa de samhällsviktiga verksamheter som ska omfattas där utländska investeringar kan utgöra en risk för Sveriges säkerhet eller för allmän ordning eller allmän säkerhet i Sverige.

Alternativa lösningar till myndighetsföreskrifter skulle kunna gå att finna i exempel från andra länders implementering av regelverket. Då utredaren, samt Regeringen, ansett att den svenska regleringen behöver vara vidare än internationella exempel har MSB bedömt att det är problematiskt att införa liknande system som de internationella exempel som studerats. De föreslagna reviderade föreskrifterna har föregåtts av en omfattande dialog med centrala myndigheter och andra organisationer. Alternativa skrivningar har tagits fram i samverkan med dessa aktörer och har genom en lång process resulterat i nu förevarande förslag. I de fall alternativa lösningar övervägts har hänsyn tagits till den bedömning aktuell sektors- eller expertmyndighet har föreslagit. Om sådan bedömning har saknats har MSB, utifrån tillgänglig kunskap, gjort en rimlighetsbedömning över vilka alternativ som bäst tillgodoser lagstiftarens intentioner. När det gäller föreskrifterna struktur har flera alternativa lösningar övervägts. Avgörande i MSB:s bedömning har varit att användbarheten för den faktiska mottagaren är väl etablerat och känd internationellt. Strukturen utgår därför från svenskt näringsgrensindex (SNI) som utgår från EU:s näringsgrensstandard NACE.

Det alternativ som bedöms lämpligast och av vilka skäl

Under 2025 har MSB genomfört en omfattande översyn av föreskrifterna. Förslaget bygger på det arbete MSB har genomfört tillsammans med myndigheter och branschorganisationer under våren, i syfte att förtydliga föreskrifter MSBFS 2024:9.

Hundratalet branschorganisationer och myndigheter har bjudits in för att medverka i arbetet med att revidera föreskrifterna. Formatet har varit ett 15-tal sektors-/branschvisa workshops. Inför och under varje workshop har MSB efterfrågat förslag på förtydliganden av föreskriftstexterna, förslag på verksamheter som de medverkande bedömer bör läggas till eller strykas i föreskrifterna, samt motiveringar till justeringsförslagen. De revideringsförslag som kan komma att innebära en utökning av föreskriften har kommit från såväl myndigheter som branschorganisationer. MSB har under processen varit angelägen om att

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

följa upp de revideringsförslag som kommit upp under workshops med expertmyndigheter och branschorganisationer i syfte att hitta så precisa och tydliga textformuleringar som möjligt.

Utkastet till de reviderade föreskrifterna innefattar vissa förtydliganden och begränsningar i tillämpning, men även tillägg som preciserar och i vissa fall utökar föreskrifternas omfattning och tillämpningsområde.

Det svenska systemet för granskning av utländska direktinvesteringar har varit i kraft i drygt två år. Parallellt med implementeringen och utvecklingen av granskningssystemet har också utvecklingen inom det civila och militära försvaret skett i enlighet med regering och riksdags inriktning för totalförsvaret 2025-2030. Vissa områden har inom ramen för granskningssystemet för utländska direktinvesteringar behövt följa utvecklingen inom totalförsvaret. MSB ser därför behovet av att göra ett antal preciserade tillägg och ändringar. Bland de mer omfattande ändringsförslagen finns tillverkning av cement, betong och stål. Andra områden där föreskrifterna utökas gäller laddningsstationer, IT-säkerhet, och tillverkning och handel med kabel och tillhörande teknisk utrustning för allmänna elektroniska kommunikationsnät, respektive elektroniska kommunikationsnät i fiber- eller bredbandsföreningar.

Tillkommande verksamheter

Nedan uppställning syftar till att ge en överblick över tillkommande verksamheter i de nya föreskrifterna:

3 kap. Samhällsviktiga verksamheter inom tillverkning

- tillverkning och lagerhållning av komponenter för anläggningar för utomhusvarning
- tillverkning och lagerhållning av komponenter avsedda för skyddsrum
- tillverkning av kabel och tillhörande teknisk utrustning för allmänna elektroniska kommunikationsnät, eller elektroniska kommunikationsnät i fiber- eller bredbandsföreningar
- produktion av hård- eller mjukvara för sådan verksamhet som omfattas av 10 kap. 7 §
- produktion av solceller, växelriktare, batterier, eller tillhörande utrustning för solcells- eller energilagringsanläggningar
- tillverkning av cement och betong
- tillverkning av bitumen
- framställning av koppar, järn och stål eller ferrolegeringar
- tillverkning av rör, ledningar, ihåliga profiler eller tillbehör av stål samt kalldragen stålstång, kallvalsade stålband, andra kallformade produkter av stål, eller kalldragen ståltråd

4 kap. Samhällsviktiga verksamheter inom försörjning av el, gas, värme, kyla och drivmedel

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

- elproduktion eller energilagring, som är direkt eller indirekt ansluten till transmissions-, region- eller lokalnät med installerad effekt i en sammanhållen produktionsanläggning som överstiger 1 MW, och utan kriterier på omsättning eller antal anställda
- elhandel som direkt eller indirekt omfattar (a) balansansvariga parter, BRP, (b) leverantörer av balansjänster, BSP, eller (c) aggregatorer, leverantörer eller underleverantörer till verksamhet som omfattas av punkt a och b.
- tillhandahållande av vissa tjänster för laddning av fordon

6 kap. Samhällsviktiga verksamheter inom bygg, installation och underhåll

- reparation av luftledning, markkabel eller sjökabel för överföring av el eller elektronisk kommunikation
- anläggning m.m. av utrymmen skyddade mot avlyssning (ASK)
- anläggning, installation eller drift hänförliga till reservkraft som drivs eller förvaltas av offentlig verksamhet eller andra som bedriver säkerhetskänslig verksamhet

7 kap. Samhällsviktiga verksamheter inom handel

- provisionshandel eller partihandel med flytande petroleumprodukter med syfte att tillverka asfalt eller asfaltsbaserade produkter
- import av räddningstjänstutrustning
- import och partihandel med personlig skyddsutrustning enligt definitionen i artikel 3.1 i förordning (EU) 2016/425
- import och partihandel med komponenter tillavsedda för skyddsrum
- partihandel med kabel och tillhörande teknisk utrustning för allmänna elektroniska kommunikationsnät, samt för elektroniska kommunikationsnät i fiber- eller bredbandsföreningar
- import av eller partihandel med solceller, växelriktare, batterier, eller tillhörande utrustning för solcells- eller energilagringsanläggningar.

8 kap. Samhällsviktiga verksamheter inom transport och magasinering

- utförande av person- eller godstransporter på järnväg.
- verksamhet som avser förvaltning eller drift av tjänster för obemannad luftfart utökas för att även inkludera annan obemannad farkost som tillhandahålls till beredskapsmyndighet, eller till verksamhet
- för försvarsändamål,
- där det bedrivs säkerhetskänslig verksamhet, eller
- som är skyddsobjekt

10 kap. Samhällsviktiga verksamheter inom informations- och kommunikationsområdet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

- datordriftstjänster eller IT-driftstjänster utökas till att omfatta hård- eller mjukvara för elektroniska kommunikationer, lagring, eller bearbetning av data, för beredskapsmyndighet, region, kommun eller verksamhet som omfattas av NIS2-direktivet.
- verksamheter som kräver tillstånd enligt lagen (2016:319) om skydd för geografisk information
- vissa datakonsulttjänster för offentlig verksamhet
- undanförsel av data, samt perimeterskydd, säkerhetsövervakning (SOC), nätövervakning (NOC), logghantering eller tillhandahållande av tidiga varningar eller larm för offentlig eller säkerhetskänslig verksamhet.

11 kap. Samhällsviktiga verksamheter inom finans- och försäkringsområdet

- verksamhet som bedrivs av kreditinstitut, enligt 1 kap. 5 § 10 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, oaktat Finansinspektionens årliga tillsynskategorisering, och som lämnar krediter eller tillhandahåller betaltjänster enligt 1 kap. 2 § lagen (2010:751) om betaltjänster, oaktat typ av betaltjänst.

12 kap. Samhällsviktiga verksamheter inom fastighetsförvaltning

- uthyrning, förvaltning eller drift av egna eller arrenderade fastigheter, lokaler, eller anläggningar där det inryms:
 - sjöövervakning
 - specialskyddsrum
 - teknisk utrustning för allmänna elektroniska kommunikationsnät och kommunikationsnät i fiber- eller bredbandsföreningar (kap 10 §2), samt vissa verksamhet inom datordrifttjänster eller IT-driftstjänster (10 kap §7)
 - depå, magasinering eller central-, omlastnings- eller distributionslager av drivmedel eller bränslen, läkemedel, medicintekniska produkter, jordbruksråvaror, eller livsmedel.
 - berggrum

13 Kap. Samhällsviktiga verksamheter inom vetenskap och teknik

- utbildning på forskarnivå inom vissa biotekniska forskningsområden
- biotekniks forskning: paragrafen skrivs om och förtydligas så den samtidigt både avgränsar bort vissa forskningsfält och utökas med andra
- vaccinutveckling, inklusive design, utveckling och testning av vaccin.
- EU:s referenslaboratorier.

14 kap. Samhällsviktiga verksamheter inom uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

- system och tjänster för hantering och genomförande av betalningar, inbegripet löne- och fakturerings tjänster till offentlig verksamhet, eller verksamhet som bedriver säkerhetskänslig verksamhet.

15 kap. Samhällsviktiga verksamheter inom utbildning

- utbildning i räddningstjänst.

16 kap. Samhällsviktiga verksamheter inom vård och omsorg

- sjuktransporter
- justering av paragrafen som avser tillvaratagande, bearbetning eller förvaring av blod, vävnader eller celler.

Kompletteringar av verksamheter har gjorts under befintliga kapitel, i form av utökat antal paragrafer, samt tillägg, förtydliganden eller begränsningar av verksamheter i befintliga paragrafer. Detta medför att paragrafnumreringen av verksamheter under flera kapitel ändrats i förhållande till MSBFS 2024:9.

Beskrivning och beräkning av kostnader och intäkter för staten, kommuner, regioner, företag och andra enskilda

Regeringen¹ har bedömt att förslagen kan medföra ökade kostnader och administrativa bördor för berörda investerare och de företag som är eller har varit föremål för investeringarna. Vidare bedömer regeringen att förslagen innebär godtagbara inskränkningar av berörda aktörers rätt att förfoga över sin egendom respektive bedriva eller etablera näringsverksamhet. Regeringen bedömer också att förslagen inte innebär någon försämrad rättssäkerhet för enskilda som kan komma att beröras av dem.

Särskilt om företag och andra enskilda

Det kan noteras att anmälningsplikten ligger på investeraren, inte på det företaget som investeringen är avsedd att ske i.

MSB har sedan regelverkets införande i föreskrifterna ett generellt nedre gränsvärde avseende omsättning (5 MSEK) och antal anställda (fem). På så sätt minskades det potentiellt maximala antalet företag som beräknades omfattas från 1,3 miljoner företag till drygt 100 000 företag (2023). Flera myndigheter har emellertid lyft risken av att dessa delar av föreskrifterna kan kringgås. MSB föreslår därför även revideringar av föreskrifterna i dessa delar, vilket kan komma att utöka föreskrifternas omfattning. Det handlar framför allt om att möjliggöra att investeringar i samhällsviktig verksamhet, som drivs gemensamt av flera olika företag inom en och samma koncern, ska kunna granskas, även om inget av de enskilda företagen överstiger de generella gränsvärdena avseende omsättning eller antal

¹ Regeringens proposition 2022/23:116, Ett granskningssystem för utländska direktinvesteringar till skydd för svenska säkerhetsintressen

anställda. MSB kan inte bedöma hur många fler företag som kan omfattas genom denna regel.

Vissa delar av föreskriften har redan idag högre omsättningsgränser, motsvarande EU:s kriterier för mikroföretag, medan andra inte har någon omsättningsgräns alls. I förslaget tillkommer fler verksamheter med högre respektive lägre omsättningsgränser.

Vad gäller omsättningskriteriet bör noteras att för övriga sex skyddsvärda verksamheter under lagen finns inget sådant kriterium. Det innebär att alla företag, som uppfyller de uppställda kriterierna på den aktuella verksamhet som beskrivs, omfattas oberoende av företagets omsättning och antal anställda.

Avseende de mer omfattande ändringsförslagen, däribland de nu tillkommande tillverkningsindustrierna inom framställning av järn och stål eller ferrolegeringar, tillverkning av rör, ledningar, ihåliga profiler eller tillbehör av stål, tillverkning av kalldragen stålstång, kallvalsade stålband, andra kallformade produkter av stål, eller kalldragen ståltråd eller framställning av koppar, omfattas inte verksamheter som uppfyller kriterierna som motsvarar mikroföretag enligt definitionen i artikel 2.3 Kommissionens rekommendation om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (2003/361/EG). Totalt kan dessa tillkommande verksamheter göra att ytterligare c:a 200 företag teoretiskt kan omfattas av MSB:s föreskrifter (teoretiskt då de i praktiken omfattas först om en investering i verksamheten ska ske).

Det har ur ett hot- och riskperspektiv bedömts rimligt att undanta produktion eller lagring av energi från det generella omsättningskravet i kap. 1. Totalt var under 2024 enligt SCB:s företagsdatabas drygt 2300 företag verksamma inom generering av elektricitet. Det är möjligt att merparten av dessa inte tidigare omfattats av föreskriften, eftersom de flesta har noll anställda.

Avseende person- och godstransport på järnväg är det maximala antalet företag under hundratalet. Vad gäller tillverkning av cement, betong och bitumen kan ytterligare ett antal företag komma att omfattas. Hur många fler företag än idag som kan komma att omfattas mot bakgrund av tillägg av verksamheter under kap. 10, Samhällsviktiga verksamheter inom informations- och kommunikationsområdet, är svårare att förutse. Där görs dock en tydlig avgränsning avseende slutanvändare. För övriga tillkomna verksamheter under kap. 2-16 bedöms inte antalet företag som kan omfattas ändras i någon större omfattning.

För att få en ungefärlig bild av kostnaden för en anmälan som görs inom ramen för granskningssystemet samlade MSB in informella uppgifter från samverkansmyndigheterna. Självfallet kan det skilja stort mellan olika fall där en anmälan aktualiseras, allt från storleken och organisationskomplexiteten i de berörda företagen, till investerarens kännedom om målbolaget, marknaden och de svenska förhållandena. Trots detta bedömer MSB att en redovisning av dessa uppskattningar kan bidra till en ökad förståelse för storleksordningen på kostnaderna.

Följande uppskattningar bygger på informella uppgifter från de ombud som normalt hanterar anmälningar åt investerare. Kostnaderna för att undersöka om en transaktion

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

behöver anmälas startar på ca 50 000 kronor och uppåt, beroende på hur komplicerad transaktionen är. Kostnaden för att upprätta en anmälan startar på ca 50 000 kronor och kan gå upp till en miljon kronor för överlåtelser med väldigt komplexa upplägg. Den genomsnittliga kostnaden för en ansökan skiljer sig åt per ombud, men förefaller i snitt hamna mellan 300 000 och 350 000 kronor per ansökan.

Särskilt om kommuner och regioner

Kommuner och regioner kan komma att beröras av förslagen till följd av att de bedriver sådan verksamhet som omfattas av granskningssystemets tillämpningsområde.

Sveriges kommuner och regioner har deltagit i förarbetet till dessa föreskrifter.

Beskrivning och, om möjligt, en beräkning av andra relevanta konsekvenser

De som primärt berörs av regleringen är juridiska och fysiska personer som genom förvärv eller deläggande har för avsikt att investera i skyddsvärd verksamhet som bedrivs av ett sådant aktiebolag, europabolag eller handelsbolag eller av en sådan ekonomisk förening eller stiftelse som har säte i Sverige, samt investeringar i sådan skyddsvärd verksamhet som bedrivs i Sverige i ett enkelt bolag eller som enskild näringsverksamhet.

Det går inte att utesluta att vissa investeringar kan komma att fördröjas, eller helt utebli, till följd av det svenska granskningssystemets utformning.

Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att ändringarna inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

Första kapitlet innehåller kriterier för när samhällsviktig verksamhet omfattas av lagen. Det medför enligt redovisningen ovan att ett stort antal mindre företag inte omfattas av anmälningsplikten. Dessa begränsningar syftar till att minska kostnaderna för såväl granskningssystemet som företagen.

Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Det kommer finnas behov av informationsinsatser när föreskrifterna beslutas och träder ikraft. MSB planerar för sådana informationsinsatser.

Beskrivning av hur och när konsekvenserna av förslaget eller beslutet kan utvärderas

MSB får regelbundet frågor om UDI-föreskrifterna till funktionsbrevlådan udi@msb.se. De flesta frågor handlar om definitioner eller önskemål om förtydliganden av föreskrifterna. Dessa frågor ger MSB goda insikter om och direkt återkoppling på hur tydliga föreskrifterna är och om det finns behov av eventuella förtydliganden. De har

också varit en viktig utgångspunkt för hela revideringsarbetet. Förhoppningsvis kommer en del av de frågor MSB får idag, minska till följd av justeringar av de avsnitt som normalt resulterar i många frågor.

MSB kan också i samverkan med granskningsmyndigheten, Inspektionen för strategiska produkter, få information ifall föreskrifterna, antingen skulle resultera i att det genereras mer icke-relevanta anmälningar inom ett område än vad som är rimligt och önskvärt, eller har en utformning som skulle resultera i att verksamheter som identifierats som skyddsvärda inte anmäls i tillräcklig omfattning. Sådan information är viktig för MSB:s kontinuerliga utvärdering av föreskrifterna och kan vara avgörande för ett beslut att revidera föreskrifterna.

Nationella system för FDI-screening kan generellt vara svåra att utvärdera och MSB:s föreskrifter är enbart en del av ett omfattande granskningssystem. Därför anser MSB att en övergripande utvärdering av föreskrifterna inte bör ske isolerat, utan detta bör ske samtidigt som hela granskningssystemet utvärderas. Dessutom har MSB inte all nödvändig information om de anmälningar som MSB:s föreskrifter genererar, som skulle behövas för att kunna göra en sådan utvärdering. Det är enbart granskningsmyndigheten ISP som har en sådan helhetsbild.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Föreskrifterna innebär en precisering av förordning (EU) 2019/452 om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i unionen. Preciseringsen avser utpekande av verksamheter som är samhällsviktiga och som därmed vid direktinvestering av utländsk intressent ska anmälas till granskningsmyndigheten. Eftersom den föreslagna svenska lagregleringen går utöver förordningens minimiregler innebär det att dessa föreskrifter omfattar något fler verksamheter än vad som skulle vara nödvändigt om endast miniminivån skulle uppfyllas, men föreskrifterna bedöms vara i överensstämmelse med förordningen.

EU:s miniminivå utgår från investeringar i kritisk infrastruktur. Utredaren², och regeringen³, har bedömt att det för svensk del behövs en bredare definition baserat på de erfarenheter som dragits i andra länder som infört ett system för utländska direktinvesteringar. Detta adresserar bland annat de erfarenheter som dragits när det gäller att försöka kringgå befintliga regleringar i andra länder. MSB delar bedömningen att regleringen för svensk del bör utvidgas till begreppet samhällsviktig verksamhet för att bättre spegla hur de svenska förhållandena ser ut. Vidare anser MSB att det också är rimligt att lagstiftningen tar sikte på Sveriges säkerhet. Dessa två aspekter har gått utöver vad som kan beskrivas som EU:s miniminivå.

² Slutbetänkande av Direktinvesteringsutredningen SOU 2021:87

³ Regeringens proposition 2022/23:116, Ett granskningssystem för utländska direktinvesteringar till skydd för svenska säkerhetsintressen

MSB följer den process som pågår inom EU som rör kommande EU-förordning om granskning av utländska direktinvesteringar - A strengthened EU Foreign Direct Investment (FDI) screening system⁴.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Enligt 5 § förordning (2023:624) om granskning av utländska direktinvesteringar får MSB meddela föreskrifter om vilka samhällsviktiga verksamheter som ska omfattas av lagen.

⁴ https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/investment-screening_en